

66

» **Andrássyho třída v Budapešti** na pohlednici z roku 1911

» **Mapa londýnského metra** Harryho Becka z roku 1933

Téma: vznik velkoměst

12

Cesta k MHD

Potřeba dostat se ve městě z místa na místo začala v rozrůstajících se metropolích 19. století nabývat na významu. Jak se nové způsoby dopravy projevily ve vývoji Londýna?

31

Vzor pro celý svět

Ulice anglického velkoměsta byly přeplněny omnibusy, kočáry, vozíky, ale i chodci, proto došlo k výstavbě podzemních dopravních tras

40

Velká Paříž

Napoleon III. si uložil za cíl přeměnit francouzskou metropoli, pověstnou svou přelidněností, špínou a náchylností k epidemiím, na model moderního urbanismu a hygieny

56

Zrození centra průmyslu

Industrializace a urbanizace způsobily v 19. století stěhování milionů lidí z venkova za prací do měst. Jedním z nich bylo Ludwigshafen am Rhein s největší chemičkou v Evropě

66

Perly monarchie

V důsledku dopravního rozvoje, vzrůstajícího národního uvědomění a vývoje architektonických stylů došlo k proměně rakousko-uherských center ve velkoměsta

» **Střelejší moždíře** nepřímo sehrávaly významnou roli v obléhacích bojích

31

76

» **Adelaide Kemblová** na reprodukcii litografie od Richarda Jamese Lanea asi ze čtyřicátých let 19. století

Válka a politika

8

Jak usmířit královnu

Údajný nešetrný výrok Karla IV. o uherské královně Alžbětě se stal záminkou k přípravě vojenského střetnutí. Český vladař ale dokázal chytrým tahem konflikt zažehnat

18

Masakr v Žytomyru

Na území mezi Hitlerovou a Stalinovou říší proběhla největší hromadná poprava Čechů na území Sovětského svazu. Proč k ní roku 1938 došlo?

26

Mezi karpatskými vrchy

Provincie Dacia představovala v letech 106–271/275 předsunutou kontinentální pohraniční baštu Říma. Za přičleněním tohoto území k říši stály dva válečné konflikty

50

Pevnosti v dýmu a ohni

Boj o pevnost představoval v 17. a 18. století rizikovou a krvavou záležitost, která se často bezprostředně týkala i civilního obyvatelstva

50

» **Kočárek tažený kozami** vozil děti amerického prezidenta Williama Henryho Harrisona kolem Bílého domu

Věda a umění

16 **Obloha v rozletu**
Roku 1579 byl ve vídeňské dílně dvorního hodináře Rudolfa II. Gerharda Emmosera zhotoven exkluzivní mechanický nebeský glóbus s hodinovým strojkem

34 **Po staletích poprvé spolu**
Přesně 444 let od svatby Kateřiny z Ludanic a Petra Voka se jejich zvláštní snubní prsteny opět spojily, aby vytvořily symbol květu

48 **Domy mrtvých předků**
Česká krajina byla v dřívějších dobách plná dlouhých mohyl, které v současnosti odhaluje moderní archeologie. K nejnovějším nálezům se řadí ta u obce Dlouhé Dvory

76 **Diva viktoriánské éry**
Operní zpěvačka Adelaide Kembllová okouzila střední Evropu, kde krátce zazářila coby velká hvězda. Její život jako by vypadl z románů Jane Austenové

80 **O rovnostářském lidumilovi?**
Do českých film dorazil polský historický film *Kos*. Jak se režisérovi Pawłu Maślonymu podařilo ztvárnit příběh vůdce polského povstání Tadeusze Kościuszka?

» **Tradiční chalupa v českých horách**

62

60

Život v historii

38 **Zlato z Hané**
České pivo se ve světě stalo doslova pojmem. Neméně zvučně však zní znalcům termín český světlý slad, do jehož historie se zlatým písmem zapsala moravská Haná

60 **Pomocník na kolečkách**
Kojenci se po většinu historie nosili v šátku na těle. Připevnit čtyři kola k proutěnému košíku napadlo až Williama Kenta v roce 1733

62 **Útěky do přírody**
Kde leží počátky české tradice chataření a chalupaření a jak se vyvíjela za minulého režimu, prozradí antropoložka Petra Schindler-Wisten

72 **Tváří v tvář divé zvěři**
Velkolepá představení v římských amfiteátrech měla mnoho podob. Nesoupeřili v nich jen muži a ženy, ale také tisíce divokých zvířat

73 **Blouznivci českého středověku**
Po husitských válkách vznikaly na venkově skupinky stoupenců radikální reformace, tradičně označované za mikulášence či plačtivé bratry

» **Římský souboj muže s divokým prasetem na bronzovém medailonu neznámého původu**

« **Traianův sloup v Římě zachycuje průběh dáckých válek**

26

72

